

**Ontwerpbesluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht**

Onderwerp	Ontheffing Soortenbescherming Z2022-00000658 Lekdijk 7a te Amerongen in gemeente Utrechtse Heuvelrug	Datum	24 november 2022
Zaaknummer	Z2022-00000658	Team	Vergunningverlening Natuur en Landschap
Briefnummer	D2022-00003899	Van	Servicebureau
Uw referentie	-	Telefoonnr.	030 258 91 11
Ontvangstdatum	14 oktober 2022	E-mail	servicebureau@provincie-utrecht.nl
Bijlage	1. Voorschriften 2. Voorgeschreven maatregelen 3. Locatie plangebied 4. Locatie leefgebied		

Geachte mevrouw Van Zee,

Aannemingsmaatschappij De Vries & Van de Wiel B.V. heeft namens Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden een aanvraag ingediend voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. De aanvraag heeft betrekking op activiteiten op de locatie Lekdijk 7A in Amerongen en heeft zaaknummer Z2022-00000658.

**Het project**

De Lekdijk tussen Schoonhoven en Amerongen – een primaire waterkering - beschermt een groot deel van Midden- en West-Nederland tegen overstromingen. De dijk voldoet niet meer aan de nieuwe wettelijke veiligheidseisen uit 2017 en moet worden versterkt. Een van de deelprojecten is dijkversterking Wijk bij Duurstede – Amerongen. Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden stelt ten behoeve van dijkversterking Wijk bij Duurstede - Amerongen een projectplan Waterwet op. Voor dit project is ook een Milieueffectrapport opgesteld.

**Gecoördineerde projectprocedure projectplan Waterwet**

Op dit projectplan Waterwet is de gecoördineerde projectprocedure van toepassing waarbij alle benodigde ontwerpbesluiten in hoofdzaak en het Milieueffectrapport gelijktijdig gepubliceerd en ter inzage gelegd worden.

Ingevolge de Waterwet is het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht aangewezen als coördinerend bevoegd gezag voor de projectplan Waterwet procedure.

## **1. Ontwerpbesluit**

We zijn voornemens het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR) op basis van de Wet natuurbescherming en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017 ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen die genoemd zijn in artikel 3.5, eerste lid, tweede lid en vierde lid van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het opzettelijk vangen, opzettelijk verstoren en beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de Poelkikker.

We verlenen de ontheffing voor de periode van 1 maart 2023 tot en met 1 januari 2028.

Aan deze ontheffing van de Wet natuurbescherming hebben we voorschriften en mitigerende en/of compenserende maatregelen verbonden. Deze voorschriften (bijlage 1) en voorgeschreven maatregelen (bijlage 2) moeten samen nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze ontheffing.

Hieronder kunt u lezen waarom we dit besluit genomen hebben.

## **2. Motivering van het besluit**

### **2.1 Omschrijving van de aanvraag**

De aanvraag heeft betrekking op het dempen van een poel nabij het adres Lekdijk 7a te Amerongen in de gemeente Utrechtse Heuvelrug vanwege de dijkversterking Wijk bij Duurstede en Amerongen. Het dijktraject tussen Wijk bij Duurstede en Amerongen voldoet niet aan de in 2017 aangescherpte veiligheidsnormen voor hoogte, piping, macrostabiliteit, microstabiliteit en de grasbekleding binnenwaarts en buitenwaarts. Verreweg de grootste opgave is het voldoen aan de normen voor piping. Versterking is daarom noodzakelijk. Voor de versterking van het dijktraject is een voorkeursalternatief uitgewerkt. De kern van het voorkeursalternatief is het oplossen van de pipingopgave met zowel buitendijkse maatregelen (horizontale oplossing zoals ingraven van klei of een bentonietmat) als binnendijkse oplossingen. In het voorkeursalternatief is ook het dempen van enkele (kop)sloten als maatregel tegen piping opgenomen. Door het dempen van sloten en oppervlaktewater nabij de dijk (binnendijks) kan in hoogwatersituatie de binnendijkse kwel worden verminderd.

Uit onderzoek is gebleken dat één van de te dempen poelen voortplantingswater voor de poelkikker betreft. De locatie van het plangebied is opgenomen in bijlage 3.

HDSR vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste lid, tweede lid en vierde lid van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de Poelkikker (*Pelophylax lessonae*) voor de periode van 1 maart 2023 tot en met 1 januari 2028.

Op 8 november 2022 heeft u de aanvraag aangevuld.

### **2.2 Gevolgde procedure**

Op grond van paragraaf 5.2 van de Waterwet coördineert de Provincie Utrecht de projectprocedure voor de Dijkversterking Wijk bij Duurstede – Amerongen. Bij de projectprocedure is conform de Waterwet afdeling 3.4. van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Dit houdt in dat alle besluiten eerst als ontwerpbesluit ter inzage worden gelegd en vervolgens als definitief besluit.

## 2.3 Toetsingskader

De poelkikker is beschermd op grond van artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming.

## 2.4 Toetsing ontheffingsvoorwaarden

We kunnen de ontheffing voor de Wet natuurbescherming alleen verlenen als voldaan is aan elk van de volgende voorwaarden:

- a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- b. er is een geldig wettelijk belang (belangenafweging);
- c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de poelkikker in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan (ecologische beoordeling).

Hieronder leest u de toetsing en conclusies op deze voorwaarden.

### a) Alternatievenafweging

#### Omschrijving van de alternatieven

U heeft onderzocht of er redelijke alternatieven zijn voor de ruimtelijke ingreep. U geeft hierover het volgende aan:

Locatie en inrichting:

*“Een alternatieve locatie en inrichting voor de ingreep (slootdemping) is geen optie, aangezien dit niet het gewenste resultaat zal opleveren. De slootdemping is noodzakelijk omdat de kopsloten nabij de dijk de waterveiligheid van de dijk in gevaar brengen. Dit houdt verband met het faalmechanisme piping. Een alternatieve locatie voor de demping is niet aan de orde.”*

Werkwijze:

*“Het dempen van de kopsloten is het enige redelijke alternatief voor het oplossen van het waterveiligheidsprobleem op deze locatie van de dijk.*

*In de VKA-fase zijn drie alternatieven onderzocht. Oplossingen A: Krachtig behoud (verticale oplossing en kopslootdempingen), Oplossing B: Rijk cultuurland (binnenberm en kopslootdempingen) en Oplossing C: Beleefbare dijk (voorlandverbetering en kopslootdempingen). Voor de totstandkoming van het VKA zijn elementen uit al deze oplossingen gekozen. Het voorkeursalternatief staat beschreven in de Nota Voorkeursalternatief. De bouwstenen voor het voorkeursalternatief staan beschreven in de Nota Kansrijke Oplossingen. De bouwsteen kopslootdemping is 'P6 Lokale opvulling kopsloten'.*

*Een kopslootdemping is een oplossing voor het voorkomen van het pipingprobleem dat ontstaat doordat een watergang langs de binnenzijde van de dijk te dicht bij de dijk ligt. Met een kopslootdemping wordt de kwelweglengte verlengd, zodat water langer moet reizen naar waar de weerstand het laagst is en er dus minder druk ontstaat. Een kopslootdemping pakt het pipingprobleem lokaal aan, dáár waar het zit. Alle alternatieven zijn generieke (dus niet specifieke) ingrepen met een groot ruimtebeslag.*

*Alternatieve en veel ingrijpender maatregelen zijn een verticaal scherm, een binnenberm of een voorlandverbetering (berm aan de buitenzijde van de dijk). Kopslootdempingen hebben verreweg de minste impact op de omgeving vergeleken met alternatieven als een voorlandverbetering of een verticaal scherm. Er is geen*

*sprake van ruimtebeslag op landbouwgrond of Natura2000 gebied, die een voorlandverbetering wel zou hebben. Verder leiden slootdempingen niet tot meer beheer en onderhoud. Een kopslootdemping heeft een effect op de lokale waterhuishouding, maar dit wordt opgelost door op een andere locatie water te graven ter compensatie. Tot slot is een kopslootdemping een natuurlijke oplossing: er hoeft geen gebiedsvreemd materiaal te worden aangevoerd, er wordt beperkt met machines gewerkt en er komt weinig grondverzet bij kijken. Dit alles maakt ook dat het de duurzaamste oplossing is met de laagste maatschappelijke kosten.”*

Planning:

*“De planning is aangepast aan de functies die het plangebied heeft voor de beschermde soort poelkikker. De vervangende voortplantingspoel wordt tijdig aangelegd. Daarnaast worden de werkzaamheden die raken aan het voortplantingswater, uitgevoerd in de ecologisch meest gunstige periode voor poelkikker. Hierdoor treedt er geen verstoring op in de meest kwetsbare periode van de betreffende soort. Het hanteren van een andere planning heeft voor poelkikker dan ook geen voordelen.”*

### **Conclusie alternatievenafweging**

Hiermee heeft u aangegeven dat er geen redelijke alternatieven zijn waarbij er een minder negatief effect op de beschermde soorten optreedt. De alternatievenafweging is voldoende onderbouwd. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

### **b) Belangenafweging**

#### **Omschrijving van het belang**

We toetsen of de ruimtelijke ingreep nodig is op grond van een erkend belang zoals is vastgelegd in de Wet natuurbescherming.

Voor de poelkikker heeft u de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, aanhef en onder 3, van de Wet natuurbescherming: “In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten”.

In de aanvraag heeft u het belang van de ruimtelijke ingreep onderbouwd.

#### **In het belang van de openbare veiligheid**

##### **Aangegeven belang**

In het activiteitenplan van 8 november 2022 heeft u het volgende aangegeven:

*“Met de wijziging van de Waterwet op 1 januari 2017 is er een nieuwe veiligheidsnormering voor hoogwaterveiligheid in werking getreden, welke gebaseerd is op het overstromingsrisico. Dit overstromingsrisico, waarmee iedereen in Nederland eenzelfde bescherming geniet, is vertaald naar een overstromingskans voor een dijktraject, die het achterliggende gebied beschermt. Voor het dijktraject waarbinnen de dijkversterking tussen Wijk bij Duurstede en Amerongen is gelegen, geldt dat de overstromingskans is vastgesteld op 1/10.000 per jaar. Aan deze eis dient de waterkering nu en in de toekomst te voldoen. De primaire opgave van de dijkversterking Wijk bij Duurstede-Amerongen is te zorgen dat het traject aan deze waterveiligheidsnormering voldoet.*

*Als de Lekdijk niet wordt versterkt levert dit een overstromings- en daarmee openbare veiligheidsrisico op voor dit*

hele gebied. Daarnaast is dit een belangrijk gebied voor de economie van Nederland dat doorkruist wordt door enkele van de belangrijkste verkeersaders van ons land. Het project Wijk bij Duurstede - Amerongen staat daarom bovenaan de lijst van het Hoogwaterbeschermingsprogramma.

Het waterveiligheidsprobleem is uitgewerkt in het ontwerp Projectplan Waterwet en het MER, in de vorm van de onderstaande tabel. Tabel 8-1 geeft voor de belangrijkste faalmechanismen een overzicht van de waterveiligheidsopgave die de basis vormt voor het ontwerp van de dijkversterking dat in het projectplan wordt beschreven. De slootdemping waarmee de poelkikkerpoel verdwijnt is onderdeel van dijkvak Kolland.”

Tabel 8-1 Overzicht waterveiligheidsopgave per dijkvak

Dijkvak	Hoogte	Piping en heave	Macro-stabiliteit binnenwaarts	Grasbekleding afschuiven binnentalud	Grasbekleding erosie buitentalud
Buitenpolder	groen	rood	oranje	oranje	groen
Kolland	groen	oranje	groen	oranje	groen
Oud-Kolland	groen	oranje	groen	oranje	groen
Sluis Amerongen	groen	rood	groen	oranje	oranje
Lunenburgerwaard Oost	oranje	oranje	groen	oranje	rood
Lunenburgerwaard West	groen	rood	oranje	rood	oranje
Waterfront	oranje	rood	oranje	oranje	groen
Kasteel	groen	oranje	groen	groen	groen
Kanaaldijk	groen	rood	groen	groen	rood

Rood=opgave hele dijkvak, oranje=opgave in deel van het dijkvak en groen=geen opgave

#### Beoordeling van het aangeven belang

Uit uw onderbouwing en de rapportage “Milieueffectrapport Deel 2 Dijkversterking Wijk bij Duurstede – Amerongen” blijkt dat er sprake is van een risico voor de openbare veiligheid. U heeft aangetoond dat de ruimtelijke ingreep nodig is vanwege een vergrote overstromingskans door het niet kunnen voldoen aan de waterveiligheidsnormering van het dijktraject.

#### Conclusie belangenafweging

Hiermee is voldoende onderbouwd dat de ruimtelijke ingreep nodig is voor de openbare veiligheid. Dit betekent dat het wettelijk erkend belang van de ruimtelijke ingreep aangetoond is. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

#### c) Ecologische beoordeling Poelkikker

##### Uitgevoerd onderzoek

U heeft het plangebied onderzocht of laten onderzoeken op de aanwezigheid van beschermde soorten. U heeft ook onderzocht of laten onderzoeken welk effect de ruimtelijke ingreep heeft op de aanwezige beschermde soorten.

##### Onderzoeksresultaten: aanwezige beschermde soort

De poelkikker is aangetroffen binnen het plangebied. In de poel nabij Lekdijk 7a in Amerongen is een poelkikker aangetroffen (op basis van handvangsten). De poel inclusief oeverzone heeft een oppervlakte van circa 0,04 ha/400m<sup>2</sup>. Op basis van expert judgement is de populatiegrootte binnen het plangebied beoordeeld op zeer klein, bestaande uit 1-10 adulte exemplaren. De poel wordt gebruikt als voortplantingswater door de poelkikker.

### **Staat van instandhouding**

De landelijke staat van instandhouding van de poelkikker wordt beoordeeld als 'gunstig' en de trend in verspreiding van de soort vertoont een stabiel voorkomen (CLO, 2021<sup>1</sup>; RAVON, 2021<sup>2</sup>). Poelkikkers worden sinds midden jaren '70 van de vorige eeuw als aparte soort erkend in Nederland. De ontwikkelingen in de aantallen en in de verspreiding is lastig weer te geven. Hier bovenop komt ook nog het moeilijke onderscheid met de andere twee soorten groene kikkers. De poelkikker is volgens NDFF waarnemingen en gegevens volgens de verspreidingsatlas relatief wijdverspreid over het gebied nabij de dijk en de Neder-Rijn binnen de provincie Utrecht aanwezig. De lokale staat van instandhouding wordt daarom als gunstig beoordeeld.

### **Effect van de ruimtelijke ingreep op de aanwezige beschermde soort**

De werkzaamheden zullen het functionele leefgebied van de poelkikker aantasten, de voortplantingspoel zal worden gedempt. Hierdoor wordt de poelkikker verstoord, wordt een voortplantingsplaats vernield en is het nodig om de poelkikker te vangen en over te brengen naar de nieuwe voortplantingspoel.

### **Mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen**

U heeft mitigerende en/of compenserende maatregelen voorgesteld om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken.

We gaan akkoord met de mitigerende en/of compenserende maatregelen die u voorgesteld heeft. Deze maatregelen staan in bijlage 2 van deze beschikking.

Voordat u start met de werkzaamheden wordt er een nieuwe voortplantingspoel gerealiseerd binnen 200 meter van de oorspronkelijke poel. Deze nieuwe poel is tenminste één jaar aanwezig zodat vegetatie zich in de poel kan vestigen en de poel geschikt is als voortplantingswater voor de poelkikker voordat de huidige poel gedempt wordt. De werkzaamheden zullen buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van de poelkikker plaatsvinden.

### **Conclusie ecologische beoordeling**

Het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden zorgen ervoor dat geen afbreuk gedaan wordt aan het streven de populaties van de poelkikker in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

### **2.5 Conclusie toetsing aan de ontheffingsvoorwaarden**

U heeft voldaan aan alle drie de voorwaarden voor een ontheffing van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. Daarom verlenen we u ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid van de Wet natuurbescherming.

---

<sup>1</sup> CLO. (2022). Amfibieën van de Habitarichtlijn, 1997 - 2021. Verspreiding van poelkikker. <https://www.clo.nl/indicatoren/nl1553-amfibieen-van-de-habitarichtlijn>

<sup>2</sup> RAVON. (2022). Poelkikker, Pelophylax lessonae. <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie/poelkikker>

Aan deze ontheffing van de Wet natuurbescherming hebben we voorschriften en mitigerende en/of compenserende maatregelen verbonden. Deze voorschriften (bijlage 1) en voorgeschreven maatregelen (bijlage 2) moeten samen nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze ontheffing.

### **3. Aanvullende informatie**

#### **Gecoördineerde projectprocedure projectplan Waterwet**

Op dit projectplan Waterwet is de gecoördineerde projectprocedure van toepassing waarbij alle benodigde ontwerpbesluiten in hoofdzaak en het Milieueffectrapport gelijktijdig gepubliceerd en ter inzage gelegd worden. Ingevolge de Waterwet is het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht aangewezen als coördinerend bevoegd gezag voor de projectplan Waterwet procedure.

#### **Vastgestelde ontwerpbesluiten ter inzage van 23 december 2022 tot en met 17 februari 2023**

Om deze dijkversterking te kunnen uitvoeren is een aantal vergunningen nodig.

1. Ontwerp projectplan Waterwet Dijkversterking Wijk bij Duurstede – Amerongen van Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden;
2. Milieueffectrapport Dijkversterking Wijk bij Duurstede - Amerongen;
3. Ontwerp Ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, afgegeven door de provincie Utrecht;
4. Ontwerp Omgevingsvergunning– activiteit kappen van gemeente Wijk bij Duurstede;
5. Ontwerp Omgevingsvergunning– activiteit kappen van gemeente Utrechtse Heuvelrug.

#### **Hoe, waar en wanneer kunt u het ontwerpbesluit inzien?**

Dit ontwerpbesluit wordt samen met het ontwerp projectplan Waterwet met en hier voorgenoemde bijbehorende ontwerpstukken van 23 december 2022 tot en met 17 februari 2023 voor iedereen ter inzage gelegd. Deze stukken zijn digitaal beschikbaar via: [www.provincie-utrecht.nl/terinzage](http://www.provincie-utrecht.nl/terinzage).

De stukken zijn ook geprint tijdens kantooruren in te zien op de volgende locaties:

Gemeente Wijk bij Duurstede: Karel de Grotestraat 30, Wijk bij Duurstede

Gemeente Utrechtse Heuvelrug: Kerkplein 2, Doorn

#### **Vragen?**

Voor vragen over het project kunt u terecht bij de omgevingsmanager van het project. Contactgegevens vindt u hier: <https://www.hdsr.nl/buurt/sterke-lekdijk/wijk-duurstede/>.

Voor vragen over de ontwerpbesluiten of de procedure kunt u terecht bij de juridisch coördinator van provincie Utrecht, via telefoonnummer 030-2589111.

#### **Hoe kunt u een zienswijze indienen?**

Heeft u het plan gelezen, en bent u het niet eens met (een onderdeel van) het projectplan of de ontwerp besluiten? Dan kunt u dit kenbaar maken door gedurende de terinzagelegging een zienswijze in te dienen bij de provincie Utrecht. Voor een goede beantwoording vragen wij u om één onderwerp per alinea te behandelen. En aan te geven over welk besluit uw zienswijze gaat. Dit kan zowel schriftelijk als mondeling.

#### **Schriftelijk:**

Schriftelijke zienswijzen kunt u, onder vermelding van uw naam en adresgegevens, indienen bij de provincie Utrecht via [zienswijzen@provincie-utrecht.nl](mailto:zienswijzen@provincie-utrecht.nl). Of via Postbus 80300, 3508 TH Utrecht. Vermeld alstublieft 'Dijkversterking Wijk bij Duurstede – Amerongen' en het zaaknummer PM.

**Mondeling:**

U kunt tijdens de terinzagelegging ook een mondelinge zienswijze indienen. Hiervoor kunt u tijdens de terinzage termijn op werkdagen tussen 9:00 en 17:00 uur een afspraak maken bij de provincie Utrecht via 030-2589111. Van uw mondelinge zienswijze wordt een verslag gemaakt dat aan u wordt toegezonden.

**Wat gebeurt er met uw zienswijze?**

Alle zienswijzen worden doorgestuurd naar de desbetreffende bevoegde instanties die de zienswijzen betrekken bij de definitieve besluitvorming. Uw zienswijze kan leiden tot aanpassingen in het definitieve projectplan of de vergunningen. Iedereen die een zienswijze heeft ingediend, wordt geïnformeerd over hoe hiermee is omgegaan via de Nota van Antwoord.

Als het projectplan definitief is vastgesteld door Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden en vervolgens goedgekeurd door de provincie Utrecht, maakt de provincie dit bekend. Het goedkeuringsbesluit, het projectplan en de definitieve vergunningen liggen vervolgens 6 weken terinzage voor beroep.

Is uw zienswijze afgewezen en bent u het hiermee niet eens? Dan kunt u tegen het goedkeuringsbesluit en/of de vergunningen in beroep gaan bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Hoogachtend,  
Gedeputeerde Staten van Utrecht,  
namens hen,

Mevr. drs. ing. S. Heijblom  
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap  
Domein Landelijke Leefomgeving



## **Bijlage 1: Voorschriften bij de ontheffing**

We hebben aan deze ontheffing de volgende voorschriften verbonden:

### **1.1 Algemeen**

1. We verlenen de ontheffing alleen voor de soorten en verboden handelingen die in dit besluit genoemd zijn.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag uitgevoerd worden, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders aangegeven is.
3. Worden er bij de uitvoering van de werkzaamheden andere beschermde soorten aangetroffen? Of zijn er andere verboden handelingen noodzakelijk? Dan moet de ontheffinghouder direct contact opnemen met het servicebureau van de provincie Utrecht (servicebureau@provincie-utrecht.nl of Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht).
4. Deze ontheffing kan alleen gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

### **1.2 Voorafgaand aan de werkzaamheden**

5. De ontheffinghouder moet een ecologisch werkprotocol opstellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het ecologisch werkprotocol moet daarnaast de volgende aspecten bevatten:
  - a. Omschrijving van het plangebied (inclusief kaart);
  - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
  - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
  - d. Informatie en contactgegevens van de begeleidend ecooloog;
  - e. Een overzicht van de activiteiten die door de ecooloog begeleid zijn/worden;
  - f. De manier waarop omgegaan is/wordt met onverwacht aangetroffen (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. De ontheffinghouder moet minimaal twee weken voor de start van de werkzaamheden die invloed hebben op de beschermde soorten het meldingsformulier 'Start werkzaamheden soortenbescherming' volledig invullen en indienen. U vindt dit formulier op [www.rudutrecht.nl](http://www.rudutrecht.nl). Bij de melding moet u het ecologisch werkprotocol bijvoegen.

(indien relevant aanvullen met het volgende:)

Is het voor dit specifieke project niet mogelijk om de werkzaamheden twee weken voor de start te melden? Dan moet u contact opnemen met de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD) via [handhaving-wnb@rudutrecht.nl](mailto:handhaving-wnb@rudutrecht.nl) of 030 702 33 00.

### **1.3 Tijdens de werkzaamheden**

7. De werkzaamheden en de in deze bijlage genoemde voorschriften moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing verleend is. We sluiten voor de deskundigheidseisen aan bij de eisen die de RVO hieraan stelt. De ecologisch deskundige moet in ieder geval aanwezig zijn in het plangebied bij de start van de werkzaamheden, voor zover deze invloed hebben op een beschermde soort.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek getoond worden aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
9. Tijdens de werkzaamheden moet een logboek bijgehouden worden. In het logboek worden de gemaakte ecologische keuzes vastgelegd, zoals het goedkeuren/vrijgeven door een deskundige, afwijkingen van het

ecologisch werkprotocol (indien goedgekeurd door het bevoegd gezag) en gekozen mitigerende en/of compenserende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten geregistreerd van de uitgevoerde handelingen die omschreven zijn in de voorschriften bij dit besluit (bijlage 1 van deze beschikking).

10. De voorgeschreven mitigerende en/of compenserende maatregelen in bijlage 2 van deze beschikking moeten opgevolgd worden.

#### **1.4 Na afloop van de werkzaamheden**

11. Na afronding van de werkzaamheden moet de ontheffinghouder het meldingsformulier 'Einde werkzaamheden soortenbescherming' volledig invullen en indienen. U vindt dit formulier op [www.rudutrecht.nl](http://www.rudutrecht.nl). Bij de melding moet u het ecologisch werkprotocol zoals omschreven in deze voorschriften bijvoegen.

## Bijlage 2: Voorgeschreven maatregelen

### 6 Maatregelen

Om de gunstige staat van instandhouding (GSVI), te kunnen waarborgen en negatieve effecten uit te sluiten, worden mitigerende en compenserende maatregelen genomen. Deze maatregelen worden in het voorliggend hoofdstuk nader beschreven.

#### 6.1 Algemeen

**1. Ecologisch deskundige**

De maatregelen worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van desbetreffende soort.

**2. Werken buiten kwetsbare periode en broedseizoen**

Activiteiten worden uitgevoerd buiten de kwetsbare periode (voortplantingsperiode en/of winterslaap), van betreffende doelsoort.

**3. Aanpassen werkwijze of werkvolgorde**

De werkwijze of de werkvolgorde wordt aangepast zodat aantasting en/of verstoring wordt voorkomen.

**4. Werkprotocol**

Er wordt een ecologisch werkprotocol opgesteld waarin alle te nemen maatregelen worden vastgelegd en de wijze waarop ecologische begeleiding moet worden geboden. Dit ecologisch werkprotocol is op de locatie aanwezig en de inhoud is onder alle betrokken partijen/werknemers bekend. Werkzaamheden worden aantoonbaar conform dit protocol uitgevoerd.

**5. Logboek**

Door de begeleidende ecooloog wordt een logboek bijgehouden. Hierin wordt gerapporteerd welke maatregelen zijn genomen op welke datum en locatie, inclusief de betrokken partijen.

#### 6.2 Compenserende maatregelen

Vanuit de noodzaak tot ontheffingsaanvraag is een compensatieopgave voor poelkikker berekend. Deze wordt meegenomen in het projectplan waterwet. Binnen het plan is voorzien in de aanleg van een vervangende voortplantingspoel, binnen 100-200 meter van de huidige landbiotoop. De poel wordt aangelegd.

**1. Realiseren nieuwe voortplantingspoel**

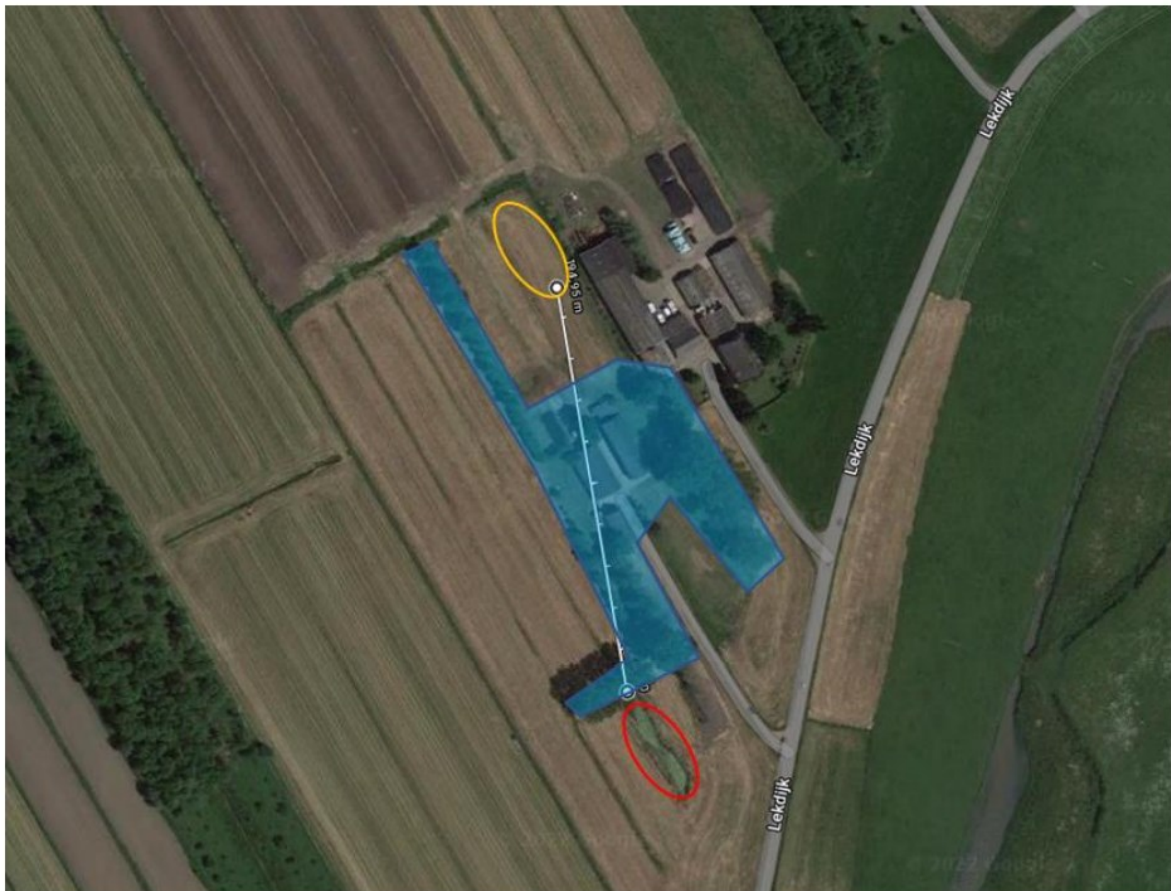
Het verlies aan areaal leefgebied wordt gecompenseerd door tijdig geschikt leefgebied voor de poelkikker terug te brengen in de vorm van een voortplantingspoel (binnen bereik van bestaand geschikt landbiotoop).

**2. Ontwikkelingstijd**

De vervangende poel wordt aangelegd, ruim voorafgaand het aantasten van de bestaande voortplantingspoel. Rekening houdende met de benodigde ontwikkeltijd van de oever- en onderwatervegetatie, dient de vervangende poel minimaal één bloeiseizoen vooraf gerealiseerd te zijn. De planning is dat het nieuwe voortplantingspoel in de winter van 2023-2024 wordt aangelegd, vóór half maart 2024.

**3. Inrichtingseisen**

Compensatie leefgebied wordt aangelegd volgens de voorwaarden en eisen, zoals gesteld in Bijlage 2. De nieuwe poel zal minimaal even groot zijn als de huidige poel, namelijk minimaal 0,04 ha/400m<sup>2</sup>. Deze nieuwe poel is op circa 200 meter ten noorden van de huidige poel gelegen. De poel zal minimaal 6 meter breed zijn als een brede sloot of smalle poel, en zal een vergelijkbare vorm te krijgen als de huidige poel, met Activiteitenplan Poelkikker 14 oktober 2022 18 van 25 verschillende bredere en smallere delen, tot circa 10 meter breed. De locatie van de nieuwe poel betreft een vergelijkbare locatie, in een weiland met veel zon. De poel wordt aangelegd met een natuurvriendelijke oever. In de directe omgeving binnen 100 - 200 meter is voldoende geschikt landbiotoop aanwezig, zoals houtwallen en het erf van Lekdijk 2a. Dit betreft hetzelfde geschikte landbiotoop dat binnen 200 meter van de huidige poel gelegen is en wordt verwacht dat door de poelkickers als overwinteringshabitat wordt gebruikt. In onderstaande Figuur 6.1 is globaal het huidige overwinteringshabitat weergegeven, dat gelegen is tussen de huidige poel en de nieuw te realiseren poel.



*Figuur 6.1 Afstand tussen de huidige poel (rood omcirkeld) en de nieuwe poel (geel omcirkeld) met de geschikte overwinteringslocaties (blauw gearceerd) tussen beide poelen in*

### **Borging functionaliteit nieuwe poel**

Om te zorgen dat de poel zijn functionaliteit behoudt zullen er na aanleg periodiek inspecties plaatsvinden in opdracht van HDSR. Hierbij wordt gekeken of de poel nog aan de vereisten voldoet, of dat er maatregelen nodig zijn om de functionaliteit te verbeteren. De eerste 3 jaar na aanleg zal dit jaarlijks in de zomer plaatsvinden, daarna wordt de frequentie bepaald aan de hand van de verwachte snelheid van ontwikkelingen als verlanding.

De nieuwe poel wordt gerealiseerd op de grond van de eigenaar van de huidige poel. Wat betreft eigendom en beheer verandert er dus niets.

Gekeken wordt of de poel op de volgende punten voldoet:

- De poel is voldoende lang waterhoudend (i.i.g. van april tot september)
- Er is niet te veel vertroebeling door eutrofiering of algengroei
- Het diepere open water groeit niet teveel dicht
- Er is voldoende oeverbegroeiing

**De poel is voldoende lang waterhoudend:** Als de poel te lang droog staat kan zal deze verder uitgediept moeten worden. Als dat niet voldoet kan gekeken worden of de poel kan worden aangesloten op een aangrenzende sloot waarbij maatregelen genomen moeten worden om te voorkomen dat vis in de poel kan komen.

**Het diepere open water groeit niet teveel dicht:** Bij te veel dichtgroei van het water zal de water- en oevervegetatie worden gemaaid. Hierbij wordt tenminste 1/3 deel van de vegetatie gespaard, dit wordt in de volgende maaibeurt gemaaid.

**Er is niet te veel vertroebeling door eutrofiering of algengroei:** Baggeren is nodig als de poel te troebel wordt door een dikke sliblaag. Ook voor baggeren geldt dat tenminste 1/3 van het slib wordt gespaard en in een volgende ronde wordt gedaan.

**Er is voldoende oeverbegroeiing:** Indien er sprake is van te weinig oeverbegroeiing is het een mogelijkheid de oever flauwer te maken zodat een bredere natte zone ontstaat waar oeverplanten kunnen groeien.

### 6.3 Mitigerende maatregelen

#### 1. Werken buiten kwetsbare periode

Werkzaamheden worden uitgevoerd buiten de (meest) kwetsbare perioden van poelkikker.

- Werkzaamheden aan het voortplantingswater (poel), wordt uitgevoerd gedurende de overwinteringsperiode en buiten de voortplantingsperiode van poelkikker (half september – half maart).
- Werkzaamheden aan het overwinteringsbiotoop worden uitgevoerd gedurende de voortplantingsperiode van poelkikker (half maart – half september).

#### 2. Ontoegankelijk maken

De bestaande poel dient tijdig, voordat poelkikkers (en overige amfibieën) van het landhabitat richting de voortplantingspoel trekken (vóór half maart), te worden afgeschermd met een amfibiescherm.

#### 3. Wegvangen en verplaatsen

- poelkikkers worden weggevangen in de periode maart tot en met begin mei, tijdens de voorjaarsstrek naar het water (en voordat de afzet van de eitjes plaatsvindt, tweede helft mei).
- poelkikkers worden gevangen door aan de buitenzijde van het amfibiescherm emmers in te graven om de dieren te vangen.
- Gevangen exemplaren van poelkikker worden direct verplaatst naar de nieuwe poel.
- Voorafgaand aan het dempen van de poel, wordt deze met een schepnet leeggevist (zorgplicht).
- Aangetroffen waterfauna (met uitzondering van vis) wordt direct verplaatst en uitgezet in de vervangende poel binnen de projectlocatie.

#### 4. Uitzoeken slib

Vervolgens wordt de waterbodem van de poel tot een diepte van circa 20 cm afgeschept met een graafmachine. Vrijkomend slib en waterplanten wordt op de oever uitgelegd waarna het door de begeleidende ecoloog wordt gecontroleerd op aanwezige waterfauna.

#### 5. Tegengaan van zwerfgedrag

- De huidige poel dient na het wegvangen en verplaatsen, en na het uitzoeken van slib ongeschikt worden gemaakt voor de poelkikker. Er dient geen oppervlaktewater meer aanwezig te zijn en dient tevens voorkomen te worden dat dit ontstaat door bijvoorbeeld regenval, waardoor de soort kan terugkeren binnen het werkveld van de dijkversterking.
- Om te voorkomen dat de poelkikkers weer terug gaan naar de locatie van de voormalige voortplantingspoel (binnen het werkterrein) wordt tijdelijk het nieuwe water inclusief een ruime strook van de oever uitgerasterd om de dieren binnen hun nieuwe locatie te houden.
- Deze afrastering dient tijdig weer te worden verwijderd (vóór half september) om migratie naar het overwinteringsbiotoop niet te belemmeren.

# Bijlage 1 Inrichtingseisen compensatiepoel

## Biotoopeisen

De poelkikker is een zon- en warmteminnende soort met een voorkeur voor onbeschaduwde wateren. De oeverzone moet bij voorkeur goed begroeid zijn. Het is een kritische soort, die houdt van voedselarm en schoon water. Hij heeft een voorkeur voor zwak zure, stilstaande wateren in bos- en heidegebieden op de hogere zandgronden. Hij komt voor in vennen, poelen en watergangen in hoogveengebieden en in de uiterwaarden. De soort is afhankelijk van zowel goed landbiotoop (overwintering) als waterbiotoop (voortplanting). Deze dienen in de directe nabijheid van elkaar te liggen.

De landbiotoop wordt gebruikt voor overwintering, foerageren en dispersie. Zomerbiotoop, buiten de voortplantingstijd, betreft graslanden of bos tot op 500 meter van het water, waar de soort, met name 's nachts foerageert. Overwintert voornamelijk op het land, op vorstvrije plaatsen ingegraven in de grond, in muizenholletjes of onder stronken in bossen en struwelen, dijkhellingen en hoge gelegen wegbermen.

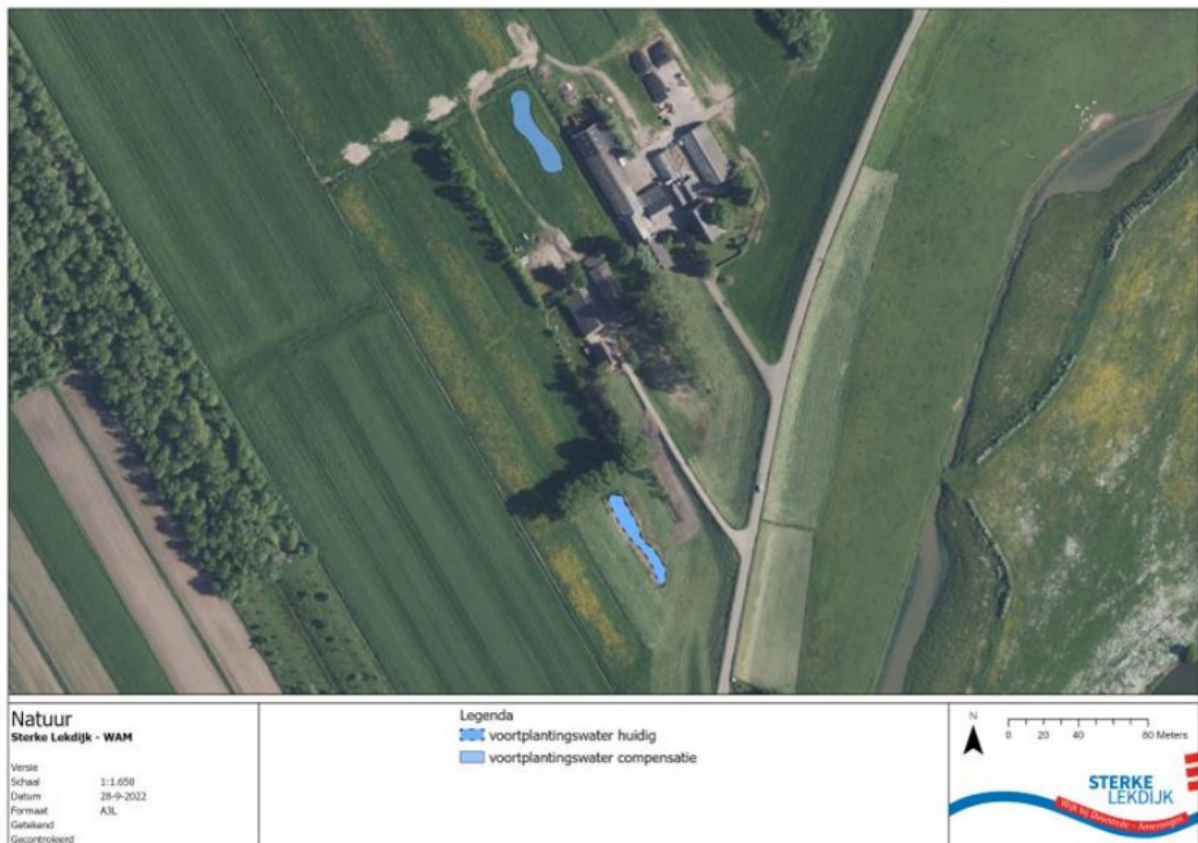
De waterbiotoop wordt gebruikt voor de voortplanting en de larven groeien er tot gemetamorfoseerde juveniele dieren. De voorkeur gaat uit naar voedselarm of matig voedselrijke, zonbeschenen vegetatierijke wateren, zoals poelen en vennen. De poel mag niet rijk zijn aan vis en moet permanent water bevatten. De kenmerken/ karakteristieken van een optimaal waterbiotoop en landbiotoop voor de poelkikker zijn als volgt:

- stilstaand water (poel, ven of sloot);
- voldoende groot in verband met het risico van een te snelle verlanding (bijvoorbeeld poel met een doorsnede van 20 meter);
- permanent waterhoudend;
- goede waterkwaliteit;
- niet bereikbaar voor vee en afwezigheid van watervogels in verband met eutrofiëring, algengroei, vraatschade en vertroebeling;
- voedselarm tot matig voedselrijk;
- niet te zuur (pH > 4,8);
- ondiepe oeverzones aanwezig (0 – 0,5 meter diep) die snel opwarmen in de zon;
- extra lage natuurvriendelijke oever (1:5 / 1:10) gericht op het zuiden;
- diepe delen aanwezig (1 – 2 meter diep) in verband met risico bevrozing, met modder en plantenresten op de bodem;
- voldoende onderwater- en oevervegetatie (tot 80% van het wateroppervlak) in verband met ei-afzet en schuilmogelijkheden;
- goed begroeide oever (landgedeelte), minimaal 30%, met kruidachtigen en grasachtigen, met een wat kale zonnige zuidelijke oever;
- (water)plantensoorten mogelijk geschikt voor poelkikkerleefgebied: gewone waterbies, waterpest, liesgras, waterviolier, gele lis, kleine egelskop, fonteinkruid, zwanebloem, holpijp, gewone waterranonkel, witte waterlelie, gele plomp, sterrekroos, kranwier, kleine lisdodde en kikkerbeet;
- plantensoorten die ongeschikt zijn, en dus niet in de sloot of poel horen: kroos, hoornblad, aarvederkruid, gewoon blaasjeskruid, schedefonteinkruid en lidsteng ;
- onbeschaduwd in verband met voldoende zoninstraling;
- geen vis aanwezig en niet direct in verbinding met ander water;
- geschikte andere waterbiotopen op minder dan 500 meter afstand;
- geschikt landbiotoop (bos, struweel, houtwal) binnen 100-200 meter van het water;
- zomerlandhabitat; kleinschalige inrichting met voldoende structuurvariatie (schuilmogelijkheden) en afwisseling tussen bosjes, struweel, houtwallen, singels, hagen, ruigten en extensief grasland;
- zomerlandhabitat; voorzien van een soortenrijke vegetatie, waardoor de continue aanwezigheid van voldoende ongewervelde dieren (voedsel) gegarandeerd is;
- winterhabitat: vorstvrije locaties buiten de invloed van het grondwater in holletjes, onder stammen, takkenstapels, steenhopen;
- schuilplaatsen voorzien van dood hout en ruigte.

## Locatie aanleg vervangende voortplantingspoel

In onderstaand figuur is een inrichtingsschets weergegeven van de locatie van de vervangende voortplantingspoel, aansluitend aan geschikt landbiotoop. De nieuwe voortplantingspoel heeft een minimale oppervlakte van 0,04 ha/400m<sup>2</sup>.

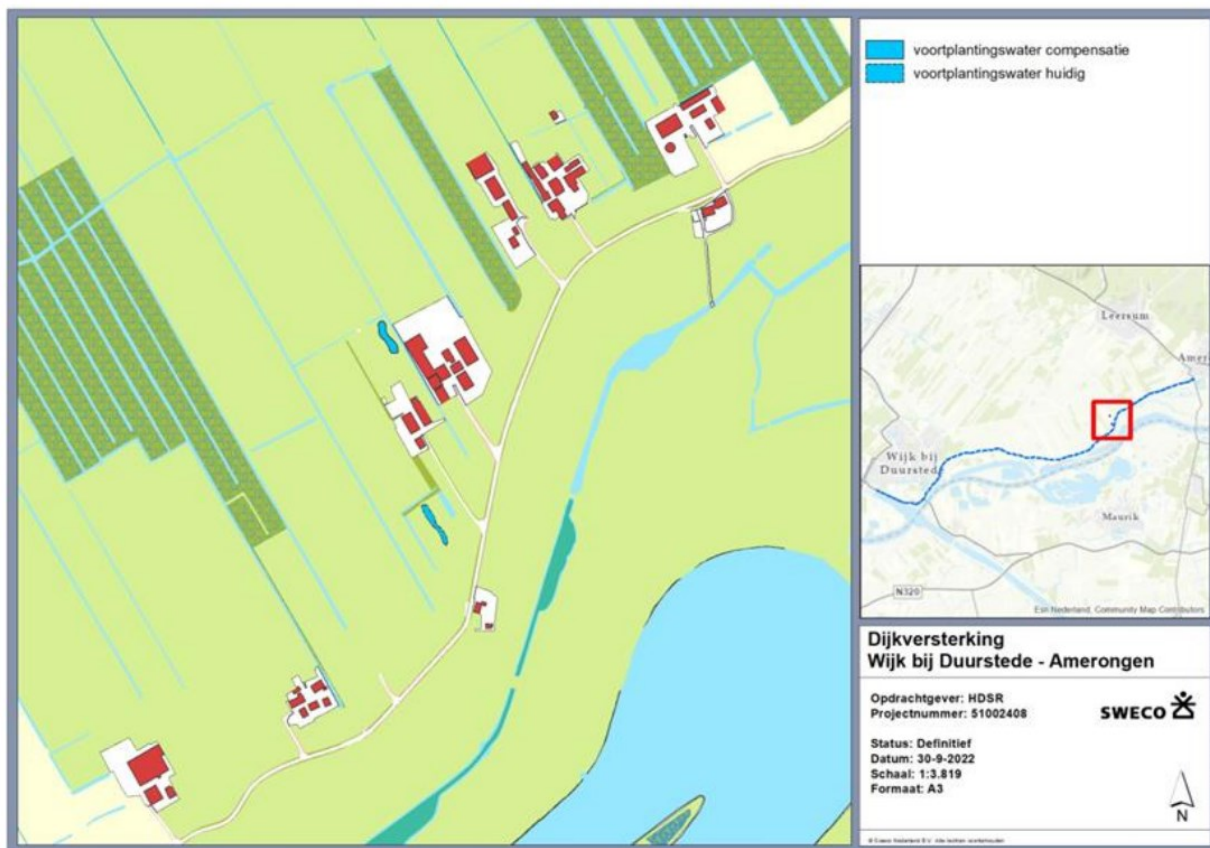




*Figuur 8.1 Locatie van de vervangende voortplantingspoel (blauw gearceerd) en de huidige poel (onderbroken omlijnd)*

(Bron: Activiteitenplan Poelkikker door Sweco Nederland B.V. van 8 november 2022)

### Bijlage 3: Locatie plangebied



*Figuur 2.1 Globale ligging te dempen poel en compensatiepoel*

(Bron: Activiteitenplan Poelkikker door Sweco Nederland B.V. van 8 november 2022)



## Bijlage 4: Locatie leefgebied



(Bron: Foto locatie 012539-RAP-21448\_5 als bijlage bij de ontheffingsaanvraag van 14 oktober 2022)